

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

4:de arg.

Den 21 juni 1903.

N:O 38

Återgiftvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Kronprins Gustaf* (med 1 porträtt). *En fashionabel svensk kneippkuranstalt* (med 4 illustrationer). *Den gröne jägarn*. För HVAR 8 DAG af E. Walter Hülphers. *Amerikapokalens försvarare* (med 3 ill.). *Vulkanen Irazu i Costa Rica* (med 4 illustrationer). *Internationella förbundet af ångpanneföreningar* (med 1 illustration). *Eldsvådan vid Bofors* (med 1 ill.). *Från utställningsstaden Helsingborg* (med 6 illustrationer). *Svensk båtbyggarkonst* (med 2 illustrationer). *Serbernas nye konung* (med 2 portr.). *Sångarfesterna i Frankfurt a/M.* (med 1 illustr.). *S:t Petersburgs 200-årsjubileum* (med 1 illustration). *Edmond Rostand* (med 2 illustr.). *Veckans porträttgalleri* (med 22 porträtt). *5:te turnfesten i Christiansand* (med 1 illustr.). *Stockholms skolungdoms idrottstävlingar* (med 1 illustration).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1907

KRONPRINS GUSTAF AF SVERIGE-NORGE.
MED ANLEDNING AF 45-ARS-DAGEN DEN 16 JUNI.

Foto. Hamngvist, Stockholm.

Kliché: Bengt Sjöfverparre...

EN FASHIONABEL SVENSK KNEIPPKURANSTALT. MED ANLEDNING AF 5-ÅRSJUBILEUM.

Foto. Carl Nilsson, Norrköping.

Klisché: Kem. A.-B. Benzt Sufoersparre Stålm—Gbg

KNEIPPBADEN Å BORG.

KAPTEN TH. B. HJERTSTRÖM.

Kneippbadet å Borg vid Norrköping, den första anstalt i Norden för sjukvård, som hållits öppen året om, firade d. 10 Juni sitt femårsjubileum. Om man kastar blicken tillbaka öfver dess visserligen relativt korta tillvaro, kan man icke underlåta att vid opartiskt pröfvande finna, att den på ett synnerligen godt sätt fyllt den mission, den satt sig före och å andra sidan måste man också erkänna, att den funnit ett ovanligt kraftigt stöd, först hos den sjuka allmänheten och till sist — och viktigast — hos landetsläkare. Mellan 7-

behof uppfyllas. Och att detta lyckats, framgår af det goda anseende Kneippbadet å Borg på denna korta tid tillvunnit sig.

Kort och godt, Kneippbadet å Borg har icke allenast genom sin tillkomst fyllt ett i vårt land länge känt behof af en sommar- och vinterbadort, utan den har gjort det på ett sådant sätt, att det förvisso härvidlag uppfyller äfven mycket stora prentationer och det måste därför vara mycket önskvärdt, att denna kurort måtte å ena sidan fortgå utan afvikelser på den in-

DOKTOR J. O. A. BERGQVIST.

och 8000 sjuklingar ha där under dessa 5 år funnit hvila och vård och den nu så lifliga tillströmningen af kurgäster är ju ett talande vittnesbörd om anstaltens framgångsrika verksamhet. Ett starkt stöd fick anstalten när Prins Carl d. 10 Juni 1901 genomgick en framgångsrik behandling genomgått 2:e kurer 1901 och slutligen därigenom att f. n. Prins Gustaf Adolf d. 10 Juni 1901 genomgick en framgångsrik behandling.

Det var ej heller en uteslutande Kneippsk anstalt som 1898 startades å Borg, utan man har där alltjämt med klok omtänksamhet upptagit alla sådana s. k. fysiatriska hjälpkällor, som vetenskaplig pröfning funnit berättigade, så att man numera utan öfverdrift kan säga, att Kneippbadet är Nordens kanske fullständigaste kurort. För att uppnå denna utveckling ha också hvarje år nybyggnader och utvidgningar måst vidtagas, som kräft högst betydliga summor; nu senast har en modern, förstklassig varmbadsafdelning blifvit inredd, som, utan tvifvel kan fylla äfven ganska stora anspråk.

Men för att kurgästerna skola blifva tillgodosedda på bästa sätt, måste äfven bostäder och föda finnas att tillgå på sådant sätt, att kurresultaten icke lämna något öfrigt att önska och att kurgästernas anspråk och

PRINS GUSTAF ADOLF VID KNEIPPBADEN.

slagna vägen och å andra sidan fortfarande gynnas af allmänhet och läkare, hvarförutan äfven den bästa ledning och de bästa stråfvanden måste stranda.

En stor sak är härvid att allmänheten kommer under fund med och lär sig att begagna vinter och höst och vår att genomgå kurbehandling.

Under dessa årstider göras utmärkta kurer, och den föreställning mången hyser, att kurerne då äro obehagliga att gå igenom vederlägges af den stora tillströmning af patienter — ofta flera hundra i månaden.

När den tid kommer, att allmänheten ser hvarje årstid, hvarje dag på året lämplig att resa till Kneippbadet, då först har denna kurort nått sin bestämmelse och det mål dit den sträfvat. Men helt naturligt förefaller det mången onaturligt att genomgå en badsejour under vintern, då vi i Sverige äro vana vid endast sommarbadorter. Men Kneippbadet hoppas få den åsikt genomförd, att vi som leva i kyla minst 9 månader om året äfven måste ordna kurbehandlingen så, att patienten med välbehag och utan risk kan sköta sin hälsa under hela året och ej blott under sommaren.

DEN GRÖNE JÄGARN.

För HVAR 8 DAG af E. Walter Hülphers.

Jag har aldrig sett gästen, fast det lär finnas godt om sådana här uppe på Finnskogen. Gamla kolargubbar försäkra mig dyrt och heligt, att de sett den många gånger, helst under ruskiga höstkvällar, strax innan milan råkat i brand — gästen tycks för öfrigt sköta någon brandvaktssyssla här på skogen — och ha de inte sett honom, så ha de åtminstone hört honom.

»Nå, hur låter han då?» frågade jag min stelhente vän och jaktkamrat på tjufskytte, hedervärde torparen på eget torp Mattias Gulo.

»Hur han låter?» svarade gubben säfligt och drog till med ett hest tjut, som skrämde bort harpaltarne för en hel vecka. »Så låter han.»

Jag måste medge att det inte lät vackert, snarare otäckt. Något midt emellan ett marsvins grymtande och det ugglande lätet af en uf.

»En uf?»

Nej, Gulo visste allt för väl hur en uf låter.

»Men kunde det inte ha varit någon riktigt lastgammal en?»

»Nej, så...»

Jag vill förskona läsaren från gubben Mattias Gulos genomgående kraftiga uttryck.

* * *

Det var förra hösten.

En god vän till mig, som har stora jaktmarker frågade mig en dag inne i Karlstad, om jag inte ville komma ut till honom på ett par dar och se på hans harar. De äro stora som kalvar, påstod han, och fettet rinner af dem, då solen skiner, så att mina timmervägar bli så hala, att jag kan åka skidor på dem. Jag blir alldeles bet, om jag ej kan förminska stammen. Kom upp en dag, så ska' vi fresta dem!

Naturligtvis var jag ej sen att antaga anbudet, och en vacker afton ångade jag upp genom Fryken, fick en skranglig kärra och kuskade i väg till ort och ställe, där en härlig supé väntade.

Där funnos förut ett par unga män från trakten, en jägmästare och en landtmätare, som nog om detta kommer under deras ögon skola bekräfta att min historia är sann.

Gulo påstod visserligen, att den skulle bli olycklig på något vis som berättade den, men jag har redan gjort det för ett par vänner utan att känna några obehagliga sviter i kroppen. Hvarför skulle jag då också ej kunna »dra» den för Hvar 8 Dags 40,000 läsare.* En mer eller minder lär väl inte vara till hinder.

Det var glada gossar och rätt träffsäkra skyttar, åtminstone första natten fram på småtimmarna, då vi under vadslagning sköto bort alla glaskläpparne med salongsgevärf från värdens salskrona. Följande dag vaknade vi förstas tämligen sent, svängde med fart i oss en salt frukost och placerades i några inte allt för vackra åkdon, som till gengäld fraktade oss en desto vackrare väg några mil upp i Finnskogen.

Vid ett litet rankigt skogvaktareboställe mötte oss Mattias Gulo, hvilkens bekantskap jag då för första gången och till oändligt mycket nöje sedermera gjorde och som skulle bli vår förare och vägvisare, hemma som han var på skogen. Kände hvarje buske, hvarje sten. Ingen stig fanns som han ej trampat, ingen mosse, där han ej haft något äfven-

tyr. Han har haft många sådana, min gamle vän Gulo.

Efter många stridiga om och men segrade jägmästarens vilja och det beslöts, att vi med samma skulle bege oss in i skogen och öfvernatta vid nying. Nying är ju en så härlig sak. Det är någonting så trolskt och sagolikt kring nying. — Bara den inte slocknar i blåst och silande regn, ty då har reumatismen i kommande åldersdagar en rasande god bundsförvandt.

Sagdt och gjordt.

Vi togo ränsarne på ryggen och delade hundarne, marscherade i ett par timmars tid backe upp och backe ner och kommo i kvällningen fram till en öppen plats i skogen, en härlig plats med utsikten öfver en liten sjö, så vacker som en värmländsk skogssjö kan vara med holmar, tätt bevuxna med tall och björk och vatten, som skiftar i tusende dagrar.

Här lade Gulo ifrån sig sina saker utan att yttra ett ord, drog ihop några riskvistar och började göra upp eld.

»Hvad nu?» frågade vår värd en smula förvånad, »ska vi inte gå ett stycke längre bort? Jag hade tänkt vi skulle ikring sjön.»

»Nej, här ska det bli» försäkrade Gulo på sitt oefterhärmligt tvärsäkra sätt.

Och där blef det.

Elden var snart uppgjord och kaffepannan puttrade. Gulo kokade en slags infernalisk soppa på fläsktärningar och brödkanter, hvartill vår värd fogade några skedblad whisky. Den smakade emelertid utmärkt till de en smula väl mäktiga »kollbullarne». Och där vi sutto i gröngräset efter maten, pratande och tändande våra pipor, kände jag mig så fri och lycklig och glad om hjärtat, som endast skogen och fria vidder kunna göra mig. Visst kändes det en smula i de vid olika strapatsor ovana och vid inga andra stenar än stadsgatornas kullersten vana fötterna.

Men så där midt i skogen kan man vara ogenerad, dra af sig stöflarne och maka fötterna in i värmen. Och Herre Gud, hvad man mär!

Den ende som nu var mera rörlig af sig var landtmätaren, »tufhopparen», som jägmästaren kallade honom för att bli skälld för »gröngöling» igen. Han gaf sig ingen ro därför att det låg en sjö i närheten och skulle nödvändigt ner och meta.

»Lycka till!» retades »gröngölingen». »Lycka till!» »Tufhopparen» muhlade någonting i de hängande mustascherna och blängde argt på jägmästaren. Det ska nu inte vara bra, enligt konstförståndiga fiskares utsago, att önska en metare lycka till, ty då får han inte se så mycket som stjärten af en abborpinne.

Han tog emellertid fram sina refvar, slängde en bössa öfver axeln och gick.

Han hade väl varit borta så där en halftimme, då det small ett skott inne i skogen i den riktning som han tagit.

Likt hundar som plötsligt vädra villebråd sprutto vi upp.

»Nu har den tusan luktat upp någonting. Tufhoppare och sådant folk, som inte känner till skogen, har alltid tur alldeles som nybörjare i kortspel», menade jägmästaren en smula föraktligt, men dock ej utan sin lilla afundsjuke.

Men plötsligt fingo vi ögonen på Gulo. Han

* Den välvillige författaren menar troligen 140,000 läsare; (HVAR 8 DAGS 40,000 ex.'s upplaga motsvarar 140/200,000 läsare. Tillskrif Annonbyrån!)

formligen skalf och hade någonting så förfäradt i uttrycket att vi alldeles glömde bort att skratta.

»Hvad i all världen går det åt dig, Gulo?» frågade vår värd häpen.

»Knallen kom inte ur landtmätarns bössa.»
Då brast vår värd i skratt.

»Nej, tacka för det, då han tagit hans där.»

Han pekade på mig.

»Åh, det var inte den», stammade Gulo allt jämt lika förfärad.

»Var det inte? Hur vet du det? Du har ju inte hört knallen ur den förr.»

»Men jag såg nog loppet. Den har inte sådan smäll den inte.»

»Än sen då! Inte behöfver du väl bli så rädd om det nu också är andra skyttar på skogen, dem jägmästarn tage.»

»Gasten, gaste!» framstötte Gulo hest.

Vi skrattade allesamman.

»Prata smörja!»

Men Gulo stod ej att rubba — det är för rästen en omöjlighet, hvad det nu än må gälla.

»Jag känner nog smällen. Gröna jägarn!»

Vi ville ha honom att berätta, väntande oss en pikant skogshistoria, men han var omöjlig i sin vidskepelse, hvarför vi låto honom vara och började prata om andra saker.

I mörkningen kom landtmätaren tillbaka, flåsande och från vettet skrämnd. Han kunde inte få fram ett ord förr än han stjalpt i sig ett dricksglas whisky, under hvilken sysselsättning jägmästaren ej kunde låta bli att framkasta ett:

»Nu har tufhopparen fått flugan!»

»Ja, skratta ni!» flämtade landtmätaren och tor-kade sig om munnen med rockärmen, och så berättade han följande fast ogudaktiga historia:

»Jag går i lugn och mak ner till sjön, skär mig ett metspö och petar fram några maskar ur en ruttan gran. Så klifver jag ut på en håll, kastar ut och står och väntar på napp. Nähej! Då går jag litet längre bort och försöker. Inte där heller, inte ett lif stod till att se.

»Det var då besynnerligt, det här», tänker jag, »det ser ut som om den här sjön vore förhäxad.»

»Jag hinner knappt tänka till slut förr än jag hör någon komma springande efter strandstigen inne i buskarne. Jag vänder mig om och... Kan ni gissa, hvad jag fick se?»

»Flugan», mumlade leende jägmästaren, »ohjälpligt flugan!»

»Tyst, och låt honom ljuga!» sade vår värd gap-skrattande.

»Nej, det är så ta mej fan sanning, hvar enda ord. Jag såg ett kvinnfolk löpa för brinnande lifvet, naken och med upplöst, fladdrande hår.»

»Och naturligtvis du efter?» frågade jägmästaren ironiskt.

»Nej!»

Landtmätarn var så ifrig att han ej märkte spetsen.

»Jag intalade mig att jag sett galet. Att en vindfläkt satt några näfver i rörelse, att någon fågel plötsligt strukit förbi, men en obehaglig känsla kom öfver mig, så att jag tänkte vända om och uppsöka er.

Jag börjar linda af refven och står just i färd med att hoppa i land, då jag med ens får se en storväxt karl, iklädd grön jägaruniform komma fram emot mig...

»Det är omöjligt», afbröt jägmästaren, »Olsson är i dag inte åt det här hållet och för rästen är han liten och satt.»

»Vänta!» fortsatte landtmätaren. »En grönkädd

jägare kommer som jag säger fram emot mig och stannar på ett halft bösshålls afstånd.»

»Det var nog han det», mumlade Gulo.

»Han ropar någonting till mig, som jag att börja med inte förstår, så att han måste upprepa frågan. 'Har du sett till något fruntimmer, som sprungit förbi?' ropar han i den gröfsta bas jag någonsin hört. 'Jo, jag tror det', svarar jag och anvisar honom den riktning som hon tagit. Och i en blink rusar han i väg. Naturligtvis är kvinnan någon vassinnig, tänker jag, och nu är han ute för att taga reda på henne.

»Jag tycker att jag bör hjälpa honom och skyndar efter på stigen, men i detsamma smäller ett skott ett stycke framför mig.

»Jag går på och...»

»Gud hjälpe, kommer inte karlen i den gröna jägardräkten där igen öfver en öppen bergsbacke på en hundra alnars afstånd ifrån mig vid pass och bär den nakna kvinnan...»

»Åh, han hade väl inte skjutit henne heller, den uslingen?» skrek jägmästaren hvit i ansiktet. Landtmätaren fortsatte utan att höra honom:

»Och så han bar henne sen! Sannerligen höll han henne inte i ena stortån med kroppen slängd öfver ena axeln, så att håret släpade utefter marken.»

Han tystnade och efter en stund sträckte han sig efter whiskybuteljen.

»Tvi, mer whisky!»

Gulo mumlade för sig själf. Hundarne gnällde oroligt, det var som om de hört landtmätarens historia och af skrämselfmakat sig närmare elden.

»Men såg du inte, hvar han tog vägen?» frågade jägmästaren, »följde du inte efter honom?»

»Följde? Då han med ens var spårlost försvunnen!»

Vi sutto länge tysta och hvälfde hvar och en sina tankar. Det var Gulo som bröt tystnaden.

»Jaså, har den fule kommit så här långt ner nu från berget. Jag trodde nog, jag, att han skulle vara på andra sidan sjön vid den här årstiden.»

»Hvad menar du, Gulo?» frågade vår värd.

»Jag har nog sett honom, jag också, och alldeles på samma vis som han, landtmätarn. Det är inte riktigt bra här på skogen.»

Så småningom mörknade det, och den glada stämningen hade löpt sin kos för den otäckta historiens skull. Det stod inte till att få landtmätaren att ändra den det allra minsta, och det behöfs inte så rasande mycket för att man skall känna sig en smula kuslig i skogen.

»Till sist reste sig vår värd och klappade i händerna:

»Till kojs, mina herrar, vi måste vara tidigt uppe i morgon bittida!»

Och vi letade fram våra filter och makade oss in till elden och försökte somna bäst vi kunde. Landtmätaren och jag hade bäddat åt oss under samma filt.

Plötsligt vände han sig om och hviskade småfnittrande:

»Nu tror jag allt jag gaf jägarn för gammal ost. Skrämde jag honom inte, så att han knappt mer törs gå i skogen!»

»Ni diktade således bara?»

»Diktade? Säg ljög, det kommer sanningen närmare. Se saken är den, att Gulo där en gång berättat mig en liknande historia, och den kom mig bra till pass nu för att slippa undan alla speglosor för att jag kom tomhändt tillbaka.»

»Men skottet då?»

»Det gjorde jag i ordning med dubbelt krut och svag förladdning.»

»Men skrämse! Den var så naturlig!»

»Humbug, förställning bara! Man har väl lärt sig någonting i livvets skola.»

»Håll truten på er därefter!» röt jägarn brutalt. »Det var då tusan att man inte kan få sova.»

Vi vände oss ifrån hvarandra.

Men innan jag somnade beslöt jag att inte ge mig förr än jag pumpat Gulo.

Han har länge varit envis och det har kostat

mig otrolig möda att få honom att yppa hvad han vet.

Men i går natt gjorde han det medan vi sutto i skjutkojan och väntade på att orrtuppen skulle komma och spela.

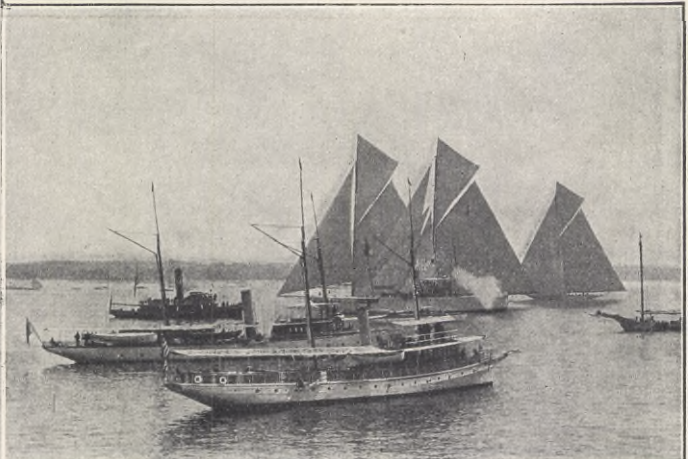
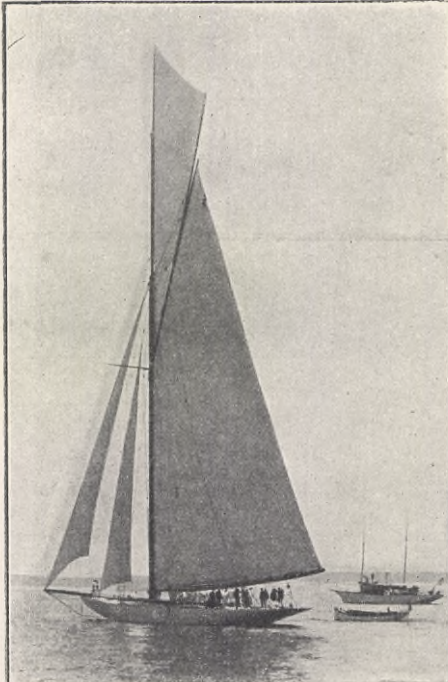
Kanske skall jag få återkomma en annan gång längre fram och då återgifva sagan som han berättade.

En af dessa gamla, goda sagor som endast ensamheten och skogsdjupet föda dem.

AMERIKAPOKALENS FÖRSVARARE.

För tredje gången har Amerika att försvara sin pokal mot den engelske sportsmannen sir Thomas Lipton, som för detta ändamål äfven nu byggt en "Shamrock" (det tredje klöfverbladets i ordningen). Det är en oerhörd kostnad dessa täflingar påföra sir Lipton, men dels kan han utan ringaste olägenhet bära förlusten af det flertal millioner saken rör sig om och dels gäller det något mera än en blott och bar sporttäfling. Båda de täflande nationerna deltaga med allt intresse och skulle Amerika äfven nu vinna pokalen, blefve detta till allmän sorg i England.

Shamrock III ser ut ungefär som de föregående, hvaraf vi visat illustrationer. Vi visa därför nu de amerikanska fartygen, de tvänne föregående årens Constitution, Columbia samt årets nybyggda "Reliance". Denna täflar nu med de äldre för att utröna hvilken som skall segla mot den engelska båten. Reliance har visat sig öfverglänsa de äldre amerikanska vinnarne.

Efter fotograf.

Kilohé: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Skilm.—Gbg

ÅRETS AMERIKAPOKALFÖRSVARARE "RELIANCE" profseglar i täflan med föregående vinnare. Bilderna visa öfverst t. v. Reliance, t. h. när startskottet gick vid täflan; å den nedre bilden synes ordningen å båtarne strax efter starten, en ordning som också bibehölls: först Reliance, så Constitution och sist Columbia.

VULKANEN IRAZU I COSTA RICA, 3,414 METER ÖFVER HAFVET.

Efter korrespondens till HVAR 8 DAG från läraren vid Statslyceum i San José, herr A. LUNDÉN från Sverige.

HVAR 8 DAG.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg

VULKANEN IRAZU I COSTA RICA: Bilden är tagen från sydvästra kraterkanten. Närmast synes gamla kraterns botten; där bakom en yngre krater med brunnarne. Bakom högsta punkten af askåsen ligger nya kratern. I bakgrunden till höger synas bergpartier tillhörande vulkanen Turrialba.

Vi lämna här några bilder af Costa Ricas och Central-Amerikas högsta vulkan, Irazú.

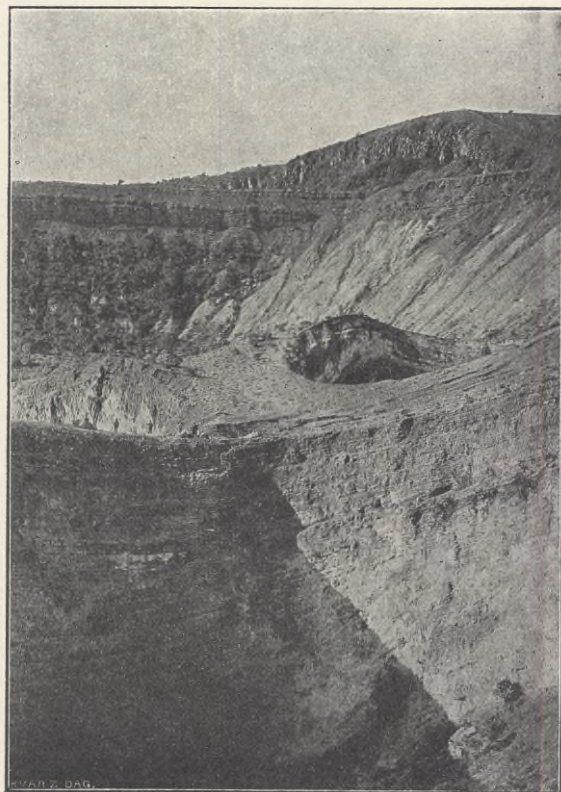
Den 11 sistlidne april bestogs denna intressanta vulkan af vår landsman, lärare vid Statslyceum i San José, Aron Lundén, och är L. sannolikt den förste svensk, som bestigit nämnda vulkan.

Irazú har fordom varit i mycken våldsamt verksamhet. Ej mindre än tvänne gånger har den 6 timmars väg från vulkanen belägna Costa Ricas gamla hufvudstad Cartago nästan i grund blifvit förstörd af dess eruptioner. De senast starka utbrotten inträffade åren 1723 och 1783.

Vulkanen ligger ungefär midt emellan de båda världshafven, hvilka också vid gynnsamma molnförhållanden kunna ses från vulkanens spets, som utgöres af en väldig, medelst talrika utbrott söndersprängd askkäglå. I öfrigt är utsikten åt alla väderstreck ytterst storartad och intressant.

Den så kallade gamla kratern utgör en kittel af omkring 2 kms diameter. I dennas norra halfva ha bildats tvänne yngre och djupare. I dess södra åter påträffas »bottenlösa» kraterbrunnar, från hvilka tidt och ofta svafvelmättad ånga utströmmar.

Längst i nordost och ungefär 500 meter djupare än gamla vulkanbottnen befinner sig den så kallade nya kratern, hvilken är i ständigt om och svag verksamhet. Den producerar oupphörligt svafvel. En stor mängd sådan står där att tillgå och i så ren form, att stora stycken låta sig antändas

HVAR 7 DAG.

Kliché: Bengt Silfversparre.

VULKANEN IRAZU I COSTA RICA: Bilden är tagen tvärt öfver en af kraterbrunnarna i motsatt riktning mot bilden ofvan. Man ser tvänne ringmurar; den yngre främst och den äldre upptåt, bakom.

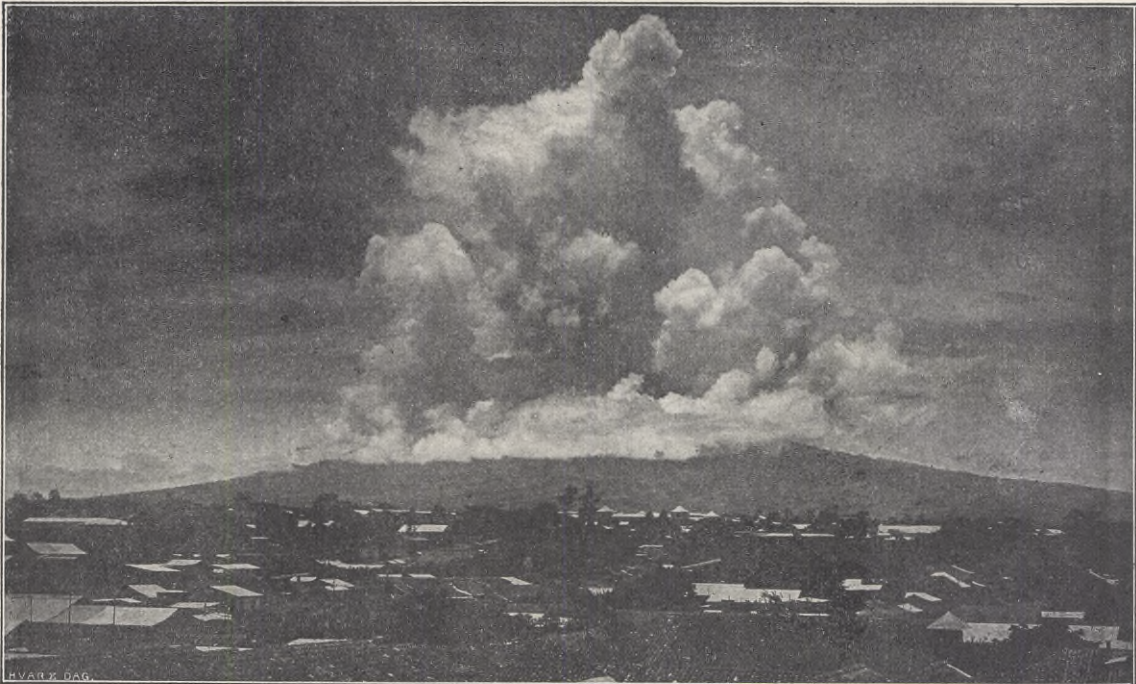
HVAR 8 DAG

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbe

VULKANEN IRAZU I COSTA RICA: Fotografien är tagen å gamla kraterns botten, som under regntiden har en synnerligt god gräsvegetation. I midten af gruppen står vår landsman, herr A. Lundén.

medelst en vanlig tändsticka. Ehuru vulkanen ligger midt i tropiken eller på 10 nordl. breddgraden sjun-

ker på dess spets temperaturen ofta så lågt, att vattnet fryser.

HVAR 8 DAG

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Udg

VULKANEN IRAZU I COSTA RICA, sedd från San José, en sträcka af 2 nymil.

INTERNATIONELLA FÖRBUNDET AF ÅNGPANNEFÖRENINGAR.

Foto. HVAR 8 DAG.

I Stockholm öppnades den 12 juni Internationella ångpannerevisionsföreningens 32:a kongress. Ett 60-tal medlemmar, representanter för de olika ländernas ångpanneföreningar, hade infunnit sig. Kongressen, vid hvilken förhandlingarna utslutande förs på tyska och franska, öppnades af öfveringenjör Vogt från Barmen. Vår fotografi återgifver porträtt af ett flertal af inom facket framstående personer i in- och utlandet. Vi namnteckna: Direktör Berg, ordf. i Ångp. för., Malmö, (1). Öfvering. Vincate, Bryssel (2). Prof. Lundholm, Stockholm (3). Öfvering. Eckermann, Hamburg (4). Dir. Zinkeisen, Hamburg (5). Dir. Grobmann, Düsseldorf (6). Geheimerath Sack, Königsberg (7). Öfvering. L. Vogt, Barmen (8). Förste ing. Widell, Stockholm (9). Dir. Zwiaw, Wien (10). Grossh. Wennberg, Stockholm (11). Öfvering. Bäcking, Düsseldorf (12). Dir. Nycander, Stockholm (13). Öfvering. Ahlsell, ordf. i Ångp.-för., Stockholm (14). Ing. Spetz, Stockholm (15). Öfvering. Risberg, Malmö (16). Ing. Palmgren, Malmö (17.). Ing. Wineil, Göteborg (18). Prof. v. Daepf, St: Petersburg (19). Öfvering. Perelli, Mailand, (Italien) (20). Dir. Olry, Lille (21). Öfvering. Strupler, Zürich (22).

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Stilm.—Gbg.

ELDSVÅDAN VID BOFORS

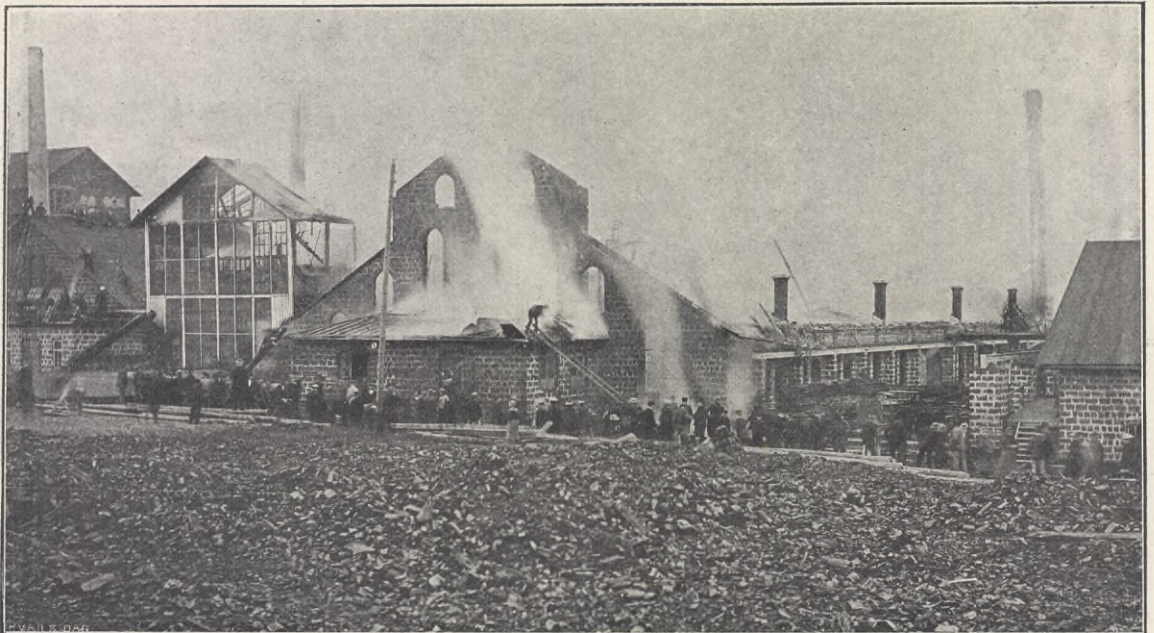

Foto. Mellqvist. Örebro.

Den 8 juni utbröt en förödande eldsvåda i stålgiuteriet å Bofors. Af dess delvis nybyggda komplex i tre längskepp stå endast väggarna kvar. Taket, som var af glas, och allt innanred med inventarier, hvaribland sju svängkranar och fyra traverskranar, ha totalt förstörts. Skadans on fång ökas därigenom att en del stora värdefulla beställningar bli försenade. Släckningsarbetet bedrefs energiskt, annars skulle med all säkerhet tackjärnsgiuteriet, hyttan och kanonverkstaden också blifvit ödelagda.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Stilm.—Gbg.

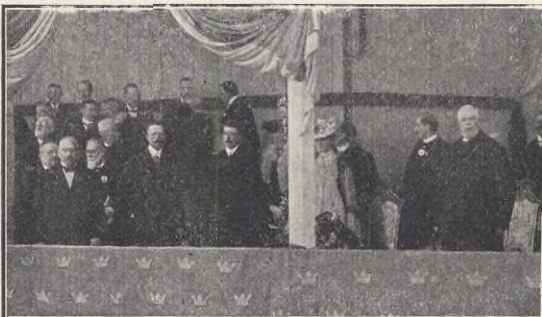
FRÅN UTSTÄLLINGSSTADEN HELSINGBORG.

Foto. Dahlqvist, Helsingborg.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Gbg

ÖPPNANDET AF INDUSTRIUTSTÄLLNINGEN I HELSINGBORG: Ordföranden, Direktör Sommelius anhöller att Prins Gustaf Adolf måtte förklara Utställningen öppnad.

Om en främling i torsdags den 11 juni kom till Helsingborg i något annat ärende än att i sin ringa mån deltaga i den allmänna utställningsglädjen, så kom han helt visst mycket olägligt, ty den dagen hade helsingborgarne ej sinne för annat än utställningen, prinsen och festmiddagen. Hela staden var ock en enda lysande utställningsdekoration. Solen lyste så grann och strålande, Sundets vågor blänkte

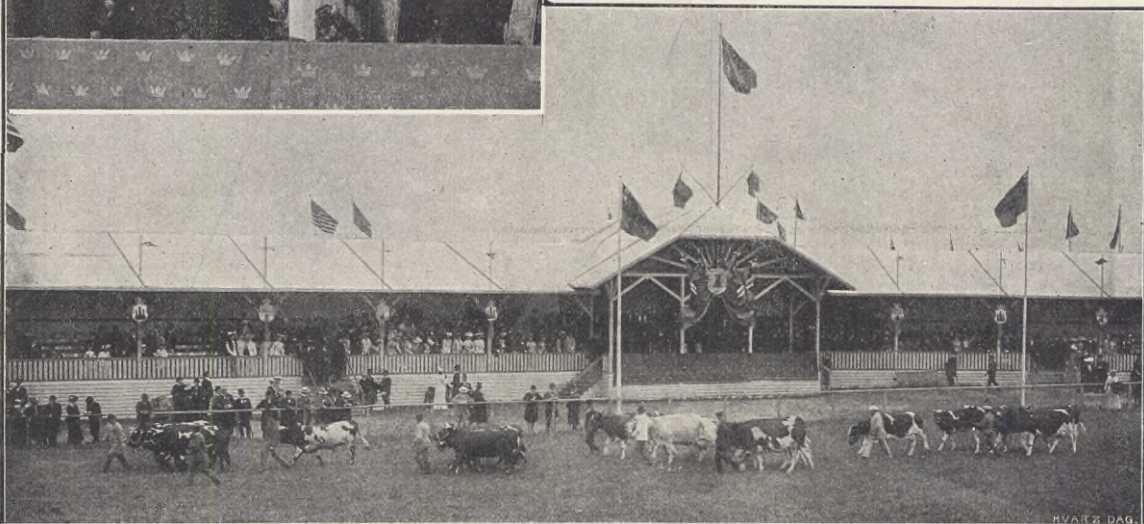

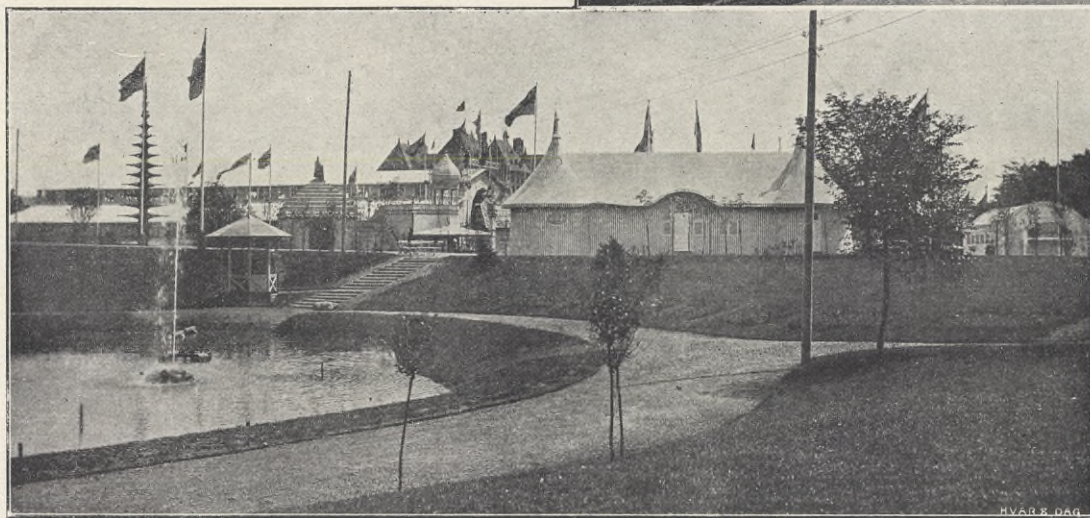
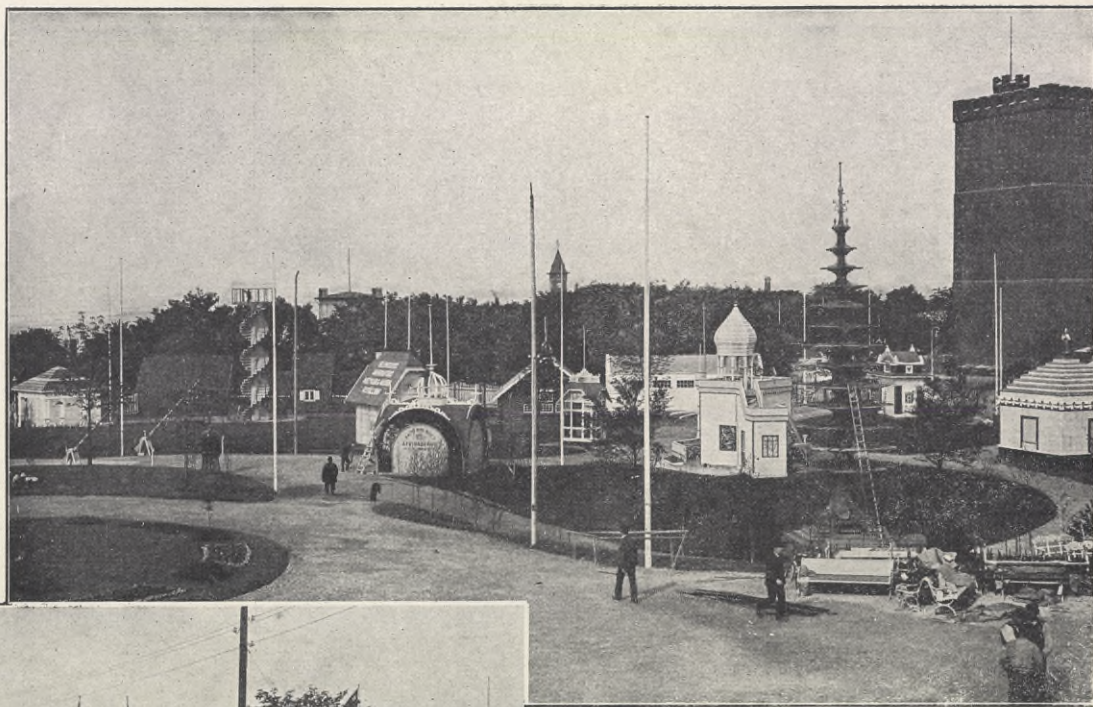
Foto. Rangnitt, Helsingborg.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Gbg

LANDTBRUKSMÖTET I HELSINGBORG: Uppvisning af djuren. I hörnet af bilden den Kungliga tribunen, där Konungen, Kronprinsparet och Prins Gustaf Adolf igenkänns.

och glittrade i alla ljusnyanser, de blågula dukarne fyllde luften med sina glada färger och på gatorna myllrade det af folk i de mest skiftande toaletter, af hästar, vagnar och alla slags fordon, de ljusblå elektriska icke att förglömma. Dessa körde träget fram och tillbaka i otälig afvaktan på kunglig koncession och furstlig invigning. De fingo dock vänta till kl. 3 e. m. innan koncessionen kom och invigningsfrukosten blifvit afäten. Men sedan började för dem en sträng tjänstgöring, och inga ha väl i dessa brådskans dagar varit mera »upptagna» än Helsingborgs spårvägar.

Kl. 9 på torsdagens morgon anlände utställningens beskyddare, hertigen af Skåne till Helsingborg. Efter intagen frukost på Sofiero, där den kungliga familjens flesta medlemmar i dessa dagar varit samlade, anlände prinsen till landbruksutställningens fält kl. 11 på f. m., där han mottogs af bland annat denna utställnings ordförande greve Carl Wachtmeister, landshöfding Tornerhjelm m. fl. Sedan han af ordföranden hälsats välkommen, förklarade prinsen i ett lika enkelt som sympatiskt anförande utställningen öppnad, hvarpå uppvisning ägde rum af de utställda djuren. En sådan samling af mönsterdjur torde enligt fackmäns enstämmiga omdöme ej

INDUSTRIUTSTÄLLNINGEN I HELSINGBORG: Tvenn e vyer från Utställningsfältet.

Foto. Dahlgvist, Helsingborg.

Kliché i Kem. A.-B. Bengt Sjöförsparre Sklm.—Gbg.

förr ha varit sedd i Sverige, och äfven de talrikt närvarande danska landtmännen voro i hög grad imponerade af detta prof på skånsk djurskötsel. Samtidigt härmed sattes ett flertal af de på samma fält utställda landbruksmaskinerna, såsom ångtröskverk, slåttermaskiner o. d., i verksamhet och åstadkommo i förening med de gnäggande, bölande och galande djuren en liffull scen, hvilken förnams lika mycket med öronen som med ögonen.

Från landbruksutställningen begaf sig prinsen så småningom till industriutställningen och fördes upp på industrihallens ballustrad, där denna utställnings ordförande direktör Malte Sommelius hälsade honom, hvarpå öppningshögtidigheterna fortsattes med en kantat, författad af professor N. Flensburg, och ett kort tal af prinsen med en välönskan för utställningens framgång.

Foto. Dahlgren, Helsingborg.

Kl. 12. Kem. A.-B. Bengt Skiffersparre Sklm—Gbg.

HELSINGBORGS ELEKTRISKA SPÅRVAGNAR invigdes den 11 Juni.

Ännu en tredje öppningsceremoni ägde denna dag rum, nämligen i det grekiska Pantheon, som innesluter konstutställningen. Här mottogs prinsen af generalmajor G. Bergenstråhle, och äfven här lyssnade alla, som vunnit tillträde, med glädje och uppmärksamhet till den unge furstens klara och väljudande stämma när han med försynt och okonstlad värdighet förklarade utställningen öppnad.

Tillströmningen till utställningsfesten har, som man kunnat vänta sig, varit mycket stor och särskildt under fredagen, då konungen, kronprinsen och kronprinsessan, prins Gustaf Adolf m. fl. gjorde sin rond i hallarne, rådde det formlig trängsel. Man glömde då alla de vackra utställningsföremålen för att i stället iakttaga, hvad de höga gästerna lade märke till, hvad de tyckte och sade om det, som kom under deras ögon.

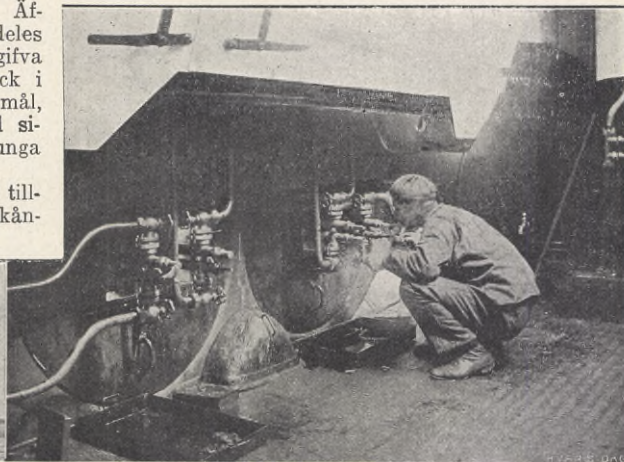
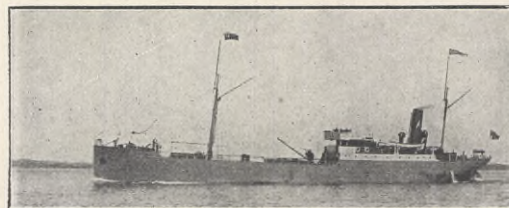
Det kan ej bli fråga om att här lämna någon redogörelse för, hvad denna utställning innehåller. Industrihallen är full af goda, vackra och sevärda alster af svensk industri och handelslöjd. I den andra hufvudbyggnaden får besökaren ett värtaligt vittnesbörd om maskinteknikens och de mekaniska verkstädernas nuvarande höga ståndpunkt, medan konsthallen innehåller den fullständigaste samling af modern svensk konst, som väl hittills varit sedd. Äfven i kvalitativt hänseende intager den ett särdeles framstående rum och är isynnerhet ägnad att gifva den konstitresserade allmänheten en god inblick i de sträfvanden, som göra sig gällande, och de mål, som uppnåtts på detta område. Här finnas vid sidan om kända och berömda namn åtskilliga unga och nya, som lofva godt för framtiden.

Af andra utställningsbyggnader, som särskildt tilldrager sig vår uppmärksamhet, må nämnas de skån-

ska stenkolsverkens, hvars öfre våning innehåller ett synnerligen väl utfördt diorama af Höganäs, Billesholm, Skromberga m. fl. Medels en hiss föres man därpå ner i en illusoriskt framställd stenkolsgruva med sina schakt och orter, arbetare, hästar o. s. v. Intressant och instruktivt är äfven ett besök i den gamla ryggåstugan, där den skånska konstväfnadens mest berömda representant fru Cilluf Olsson representerar som värdinna. Arkitekten Fr. Bobergs »Statisticum», hvarest man får högst påtagliga exempel på hvad som förtäres och hvad som produceras, huru många som födas och huru många som dö m. m., är också väl värdt ett besök.

Det angenäma intrycket af detta utställningsfält är föröfrigt mycket tilltalande. Med ganska enkla medel har uppnåtts en helhetsverkan af trefnad och glädtighet, som länder såväl de enskilda utställarne som den högre ledningen till all heder. Ligger man så här till den makalöst härliga utsikten från krönet vid och omkring terrassen, så måste man medgifva, att ett besök på Helsingborgsutställningen är en uppoffring, som man icke ångrar.

X - m a n .

TANKÅNGAREN »SAMED AGA», byggd vid Lindholmens Verkstad i Göteborg för Kerosintransport å Kaspiska hafvet. Pannorna eldas med flytande bränsle, »Astaka», slutprodukten vid destillationen af petroleum.

SERBERNAS NYE KONUNG

PETER KARAGEGEVITSCH.

PRINSESSAN ZORKA
AF MONTENEGRO,
gift med Peter Kara-
gegevitich,
död 1890.

SÅNGARFESTERNA I FRANKFURT a/M.

TYSKA KEJSARPARET ÅHÖR SÅNGTÄFLAN. (Se text å följ. sid.)

S:T PETERSBURGS 200-ÅRSJUBILEUM.

Efter fotografi.

TSAR-PARET OCH KEJSERLIGA FAMILJEN ÅSE PARADEN.

Kiloh; Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Stålm—Öbg

(Se bilder å föreg. sida.)

SÅNGARFESTERNA I FRANKFURT a/M. Knappt i något annat land torde väl sången vara så flitigt utöfvad som i Tyskland. Själfta Italien, musiklandet ex professo, kommer vid jämförelse med det stora Germanien i bakgrunden och Välsklands söner kunna trots sitt sjungande språk ej på långt när täfla med sina grannar i öster. För tysken är sången en ljuv dryck, en vederkvickelse, med hvilken han efter dagens strider dricker sig nöjd och glad. Och sången är ett bevis på hans gemyt, hans själsstämning! »Wo du Singen hörst, lass dich ruhig nieder, böse Menschen haben keine Lieder» — säger ett ordspråk, och hvem vill ej då äfven deltaga i sångarringen. Hvar tysk som har en tillstymmelse till röst lär sig ock att sjunga.

Det säregna med de tyska sångföreningarne är emellertid, att de ej, såsom exempelvis hos oss, i större grad omfatta ungdomen. Att de ej i sin krans ha de studerande skarorna från de många universiteterna, utan i stället nästan uteslutande utgöres af det praktiska lifvets män, af yrkesidkare såväl som af ämbetsvärdens och verkstädernas annars så vidtskilda representanter. Men förhållandena ha nu blifvit så! Den tyske studenten har ej tid öfver för den ordnade sången. Hans intresse är för mycket upptaget af mera bullrande saker. Han har bierkommando och mensur, han har nattsudd och sabelöfning. Det är först när sinnet mognat, när han kommit ut i lifvet och sabelskramlet för alltid tystnat — när ynglingen blifvit man, och han emanciperat sig mot studentbordets något löjlige föreskrifter, det är först då han börjar sjunga. Det är de tyska männen som äro sångarne, och ända in i gubbåldern förblifva de sin gudinna trogen. Från Rhen komma de bästa sångarna. Från höjderna där vinets junibloomor sprida sin söta, fina doft, och där hösten ger ädla drufvor, där folket har gladare sinne och lättare tunga och där Loreley hör hemma i saga och sång. Vinet är där utbytt mot ölet, och den tunga sentimentaliteten får ofta vika för gladare melodier, om ock sångarvetodet här liksom öfverallt i Tyskland dock ännu är öfvervägande. I Köln bor landets förnämsta manskör. Denna hade vid den af kajsaren för fyra år sedan i Cassel utlysta sångartäflan tillsjungit sig första priset, kejsarkedjan — en diamantrydd klenod med Wilhelm IIs porträtt i emalj. Vid den nu i juni afhållna andra striden gällde det att försvara priset, hvilket endast får behållas efter trenne segrar, oberoende i hvilken följd. Kölnföreningen sjöng som alltid bäst, och hade hos domarna efter den allmänna täflan mer än 20 points högre prissättning än den närmaste af de öfriga konkurrenterna. Då följde i sista omsjungningen, då en sång — för hvilken endast en timmas öfning beviljats — skulle presteras, att några medlemmar, hvilka ej i repetitionen deltagit, sjöngo fel. Genom jättesalen, hvilken rymde närmare 8,000 åhörare, gick som en elektrisk stöt. Man insåg öfverallt, att den främsta kören hade förlorat. Och så blef det ock. En berlinerkör, bestående af skollärare, erhöll kejsarpriset, och kejsarinnan hängde egenhändigt den dyrbara klenoden öfver bröstet på denna förenings ordförande, hvilken nu i fyra år »vid högtidliga tillfällen» äger rättighet att bära densamma.

W. I.

Bilden visar ett moment under sångarfesten, vid kejsarparets besök i den nya »Römer-Salen».

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfverparre.

FRU ROSTAND MED SINA TVÅ SÖNER.

S:T PETERSBURGS 200-ÅRSJUBILEUM. Vi hade nyligen några bilder från Petersburgerjubileet, vid hvilket som bekant jämväl Stockholm genom sin borgmästare var representeradt. Den fotografi vi sedan dess emottagit och som synes å föregående sida lämnar emellertid en så förträfflig idé om den yttre glansen vid ett dylikt kejsarparadtillfälle i Ryssland att vi velat visa äfven den.

EDMOND ROSTAND (X), NYLIGEN INVALID I FRANSKA AKADEMIEN, HÅLLER SITT INTRÅDESTAL.

mänskligt deltagande, och åtnöja oss för dagen med att visa porträtt af den nye konungen, Peter I, samt af den Montenegroiska prinsessan Zorka, han var förmäld med tills hennes död 1890.

TRONSKIFTET I SERBIEN. Den fasansfulla tilldragelse, som i dessa dagar timat i Serbien, i det en missnöjd armé mördat sin edsvurne konung och drottning, blodstänker land och folk där detta

skett, men det sätter äfven en skamfläck på det nya tidevarf som så nyss ingått, en fläck som aldrig helt skall kunna borttagas, lika litet som de ohyggheter hvilka infallit under tidigare århundraden kunnat glömmas.

*
Alla tidningar äro öfverfyllda af detaljer. Vi ha förtut (i n:r 36 II årg.) haft porträtt af konung Alexander och drottning Draga, förtut så föga värda sympatier men nu förtjänta af allt

E. W. DAHLGREN,

Till öfverbibliotekarie vid k. biblioteket har utnämmts bibliotekarien vid Vetenskapsakademien, fil. dr. *Erik Wilhelm Dahlgren*. Efter att 1870 i Uppsala haiva aflagt kansliexamen ingick han samma år som e. o. amanuens vid k. biblioteket, blef ordinarie amanuens 1878, bibliotekarie vid Karolinska institutet 1887 och vid Vetenskapsakademien 1893. Under åren 1871—1883 tjänstgjorde han som notarie i riksdagens första kammare, till hvars skickligaste stenografer han räknades. Från år 1881—1894 var D. sekreterare i Svenska sällskapet för antropologi och geografi samt utgivare af tidskriften *Ymer*; sedermera har han varit ledamot af sällskapets styrelse och sistsidne år dess ordförande.

Vid jubelfesten i Uppsala 1893 kallades D. till fil. jubeldoktor och

C. G. G. BRAUNERHJELM,

har varit Sveriges och antropologiskt-geografiska sällskapets representant vid tyska geografdagen i Hamburg 1885 och geografiska kongressen i Paris 1889.

F. d. öfverstelöjtnanten vid Kungl. Lifregementets dragoner *Carl Gustaf Georg Braunerhjelm* fyllde den 9 juni 65 år.

Öfverstelöjtnant B. har alltsedan han 1896 lämnade den militära banan med framgång ägnat sig åt den lika viktiga som svåra frågan om *Telegrafan utan tråd i sjöfartens tjänst*. Ur detta intresse och därmed förenadt arbete ha utgått uppfinningar, hvilka tillmätas stor betydelse för sjöfarten.

F. HENCKEL.

En af Helsingborgs stads mest bekante män på det finansiella området, bankdirektören *Fredrik Henckel*, fyllde den 9 juni 75 år. Fredrik Henckel etablerade sig i unga år som köpman och dref i 25-års tid en bland de största affärer i Skåne. Vid Skånebankens bildande invaldes han i dess hufvudstyrelse såväl som i lokalstyrelsen i Helsingborg, hvilka förtroendeposter han ännu innehar.

Då stadsfullmäktige-institutionen infördes, invaldes H. i denna och kvarstod å denna post i tio år. Sedan snart 30 år är han verkställande direktör i Helsingborgs spritbolag.

För 40 år sedan skeppsredare har H. alltsedan med lifligt intresse deltagit i arbetet på sjöfartens främjande.

L. AUG. LUNDH.

Musikdirektören *L. Aug. Lundh* i Stockholm fyllde den 2 juli 65 år. L. blef 1857 musiklärare vid Katarina Allm. läroverk, 1865 vid Folkskollärarynnesseminariet, samt 1869 organist i Tyska kyrkan och 1884 musikedirektör. Han har komponerat ett af musikalska akademien utgifvet Requiem samt dessutom sånger, orgelstycken och kantater, hvaribland en för soli och manskör till firande af konung Oscar I:s 25-åriga regeringsjubileum 1897. Musikdirektör Lundh innehar guldmedaljer i sin sui memoriam och Litteris et artibus, samt hög frimurare.

C. J. G. SWARTZ.

En af Norrköpings mest framstående män, led af riksdagens förste kammare, fabriksidkaren *Carl Johan Gustaf Swartz*, fyllde den 5 juni 45 år.

Sedan många år ägare af Petter Swartz' snusfabrik därstädes, grundlagd af hans farfarsfar, är S. mycket anlitad kommunalman, stadsfullmäktig, ledamot af stadsfullmäktiges beredningsutskott, af drätselkammaren, af skolrådet m. m.

Fabriksidkare Swartz är ledamot af järnvägsrådet, samt af en del kommittéer.

Den 6 juni afled efter en längre tids sjukdom förste höfjägmästaren *Her-*

† HERMAN af PETERSENS.

man Magnus af Petersens, innehafvare af fideikommissegendomarna Erstavik och det s. k. Petersens'ska huset i Stockholm.

Herman af Petersens var född den 24 november 1842. Vid unga år ingick han i krigstjänst, men lämnade fort nog af hälsoskäl denna bana och ägnade sig åt i första rummet skötandet af sina fideikommiss-egendomar.

Inom hofvet blef han år 1866 kammarherre och tio år senare höfjägmästare samt år 1893 förste höfjägmästare.

Särskildt intresserad för jaktvård och djurskydd var af P. en dugande kraft äfven inom segelsportens område.

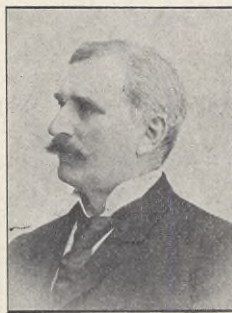
PORTRÄTTGALLERI

A. V. SJÖSTEDT,
major i armén, f. d. trafikdirektör vid statens järnvägar, fyllde den 8 juni 70 år.

K. O. A. TERNSTEDT,
kapten i Kongl. Infanteriregementets reserv, fyllde den 3 juni 65 år.

O. J. WICKMAN,
bandrektor vid II distriktet af statens järnvägar sedan 1898 i Göteborg, fyllde den 10 juni 60 år.

JOH. FR. HALLBERG,
verkst. direktör å A.-B. Föreningsbanken i Stockholm sedan 1900, fyllde 60 år den 2 juni.

AXEL BÄCKMAN,
disponent för A.-B. Barnängens Tekniska fabrik i Stockholm, stadsfullmäktig, fyllde den 2 juni 50 år.

A. G. ANDERSSON,
v. häradshöfding, rådmän i Sundsvall, fyllde den 3 juni 50 år.

KARL STIERNSTRÖM,
v. häradshöfding, innehafvare af "Stiernströms Juridiska Byrå" i Sundsvall, fyllde den 2 juni 50 år.

HUGO JÄDERLUND,
grosshandlare i Stockholm, fyllde den 11 juni 50 år.

N. P. GADD,
kyrkoherde i Öja, en af Gotlands mera bemärkta prästmän, fyllde den 5 juni 50 år.

L. E. SJOBERG,
förste rådmän i Jönköping, auditor vid Jönköpings regemente, fyllde den 9 juni 50 år.

ROBERT HELLBERG,
grosshandlare, stadsfullmäktig, ledamot af hälsovårdsnämnden m.m. i Landskrona, fyllde den 30 maj 50 år.

OSSIAN LITLÉ,
praktiserande läkare i Landskrona, fyllde den 10 juni 45 år.

† **CHR. P. HÅRLEMAN,**
f. d. löjtnant, f. d. trafikchef innehafvare af Asstorps fideikommiss, afled den 24 maj i en ålder af 65 år.

† **PER ERLANDSSON,**
häradskrifvare i Ingelstad och Järrestads fögderi, afled den 2 juni, 62 år gammal. Kommunalman.

† **L. D. W. ROSIN,**
postmästare i Gamleby, afled den 7 juni, 59 år gammal.

† **F. G. BERG,**
handlande å Östermalm i Stockholm, afled den 4 juni, 53 år gammal.

5:TE TURNFESTEN I CHRISTIANSAND.

Foto, Skarpmoen, Kristiania.

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stilm.—Gly

Under Pingsten ha i Christiansand afhållits gymnastiktäflingar under stort deltagande från idrottsföreningar öfver hela Norge. Trondhjems Turnförening vann första pris och Konungens Pokal, Christiania Turnförening andra pris. Dessa senare synas marscherande å vår bild.

STOCKHOLMS SKOLUNGDOMS IDROTTSTÄFLINGAR.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stilm.—Gly

Den 6 och 7 Juni ägde stora täflingar i fri idrott rum i Idrottsparken, anordnade af Idrottsföreningen Kamraterna. Deltagarne voro skolungdom från icke mindre än 18 läroverk och skolor i hufvudstaden och Djursholm och uppgingo till ett antal af flera hundra. Åskådarnne räknades till tusentals personer som med stort intresse följde täflingarnes förlopp. Flere af de täflande utmärkte sig.